

Helsingin
kaupunki

2015

Tilinpäätös- tiivistelmä



Sisällys

4	Kaupunginjohtajan katsaus: Työllisyydenhoidon kustannukset jyrkässä kasvussa
6	Tulot ja menot
10	Kaupungin talouden toteutuminen
14	Investointien toteutuminen
18	Rakentaminen
20	Henkilöstö
22	Väestönkehitys
24	Työllisyys ja työttömyys
26	Helsingin kaupungin tuloslaskelma
27	Helsingin kaupungin rahoituslaskelma
28	Helsingin kaupungin tase
30	Vuoden 2015 tilinpäätöksen tunnusluvut
32	Kuntakonsernin toiminta ja talous
36	Konsernituloslaskelma
37	Konsernirahoituslaskelma
38	Konsernitase

Työllisyydenhoidon kustannukset jyrkässä kasvussa

Kaupungin vuoden 2015 toimintaa leimasivat sosiaali- ja terveydenhuollon ja maakuntahallinnon uudistukseen varautuminen sekä kaupungin johtamisjärjestelmän uudistuksen valmistelu.

Vuosi 2015 oli Helsingin kaupungin taloudessa odotettua myönteisempi. Toimintakate toteutui talousarvion mukaisesti, mutta vero- ja valtionosuustulot kasvoivat ennakoitua enemmän. Korkomenot toteutuivat talousarviota pienempinä. Siten vuosikate oli 114 miljoonaa euroa korkeampi kuin talousarviossa ennakoitiin.

Verotulot olivat 54 miljoonaa euroa talousarviota suuremmat ja niitä kertyi 3,9 prosenttia enemmän kuin vuonna 2014.

Kaupungin oman toiminnan kulujen kasvu oli noin prosentin eli strategiatavoitteen tasolla. Strategiatavoitteen mukaiset toimintamenot kasvoivat 2,9 prosenttia, kun tavoitteen mukainen kasvu olisi ollut 0,9 prosenttia. Meno- kasvu edellisestä vuodesta liittyy toimintoi-

hin, joihin kaupunki ei voi lyhyellä aikavälillä tehokkaasti vaikuttaa (HUS-maksuosuus, työmarkkinatuen kuntaosuus sekä vastaanotto-keskustoiminnot).

Kaupungin investoinnit ilman liikelaitoksia sekä eräitä kirjanpidollisia kulukirjauksia olivat 388 miljoonaa euroa vuonna 2015 ja 391 miljoonaa euroa vuonna 2014. Vaikka investoinnit alittivat selvästi investointiraamin jo toisena vuotena peräkkäin, oli asuntorakentaminen ennätysvilkasta.

Kokonaisuudessaan tilinpäätöksen investointimenot olivat 571 miljoonaa euroa, josta liikelaitosten investointeja oli 105 miljoonaa euroa ja Helsingin bussiliikenne Oy:n liiketoimintakauppaan sekä apportti- luovutuksiin liittyviä kirjanpidollisia kirjauksia 79 miljoonaa euroa.

Turvapaikanhakijoiden määrä lisääntyi voimakkaasti. Vuonna 2015 Suomeen saapui 32 476 turvapaikanhakijaa. Arvioiden mukaan heistä noin 2 300 oleskeluluvan saanutta päätyy Helsinkiin vuonna 2016. Lisäksi on arvioitu, että Suomeen saapuu 15 000–30 000 turvapaikanhakijaa vuonna 2016. Helsinki on varautunut kotoutumispalveluiden kysynnän kasvuun muun muassa uusilla toimintamuodoilla ja erillismäärärahalla.

Jussi Pajunen

kaupunginjohtaja

**Asuntorakentaminen
oli erittäin vilkasta.**



Tulot ja menot*

Toimintatulot olivat 1 485,6 miljoonaa euroa ja ylittivät talousarvion 20 miljoonaa eurolla. Kasvua edellisestä vuodesta oli 2,7 prosenttia. Suurin tulojen lisäys oli sosiaali- ja terveystoimessa (valtion maksamat korvaukset vastaanottokeskusten toiminnasta, valtion osuus perustoimeentulotuen kustannuksista sekä päivähoidomaksuista kertyvät tulot) sekä kaupunkisuunnittelu- ja kiinteistötoimessa (tilakeskuksen sisäiset tilavuokrat). Eniten tulot jäivät talousarviosta rakennus- ja ympäristötoimessa (Staran toimintavolyymin pienentyminen).

Toimintamenot ylittyivät 11,5 miljoonalla eurolla. Ylitysoikeuksia myönnettiin yhteensä 110,4 miljoonaa euroa.

Toimintamenojen suurimmat poikkeamat syntyivät kaupunginjohtajan toimialalla, jossa menot alittuivat 39,2 miljoonalla eurolla ja rakennus- ja ympäristötoimessa, jossa menot alittuivat 19,1 miljoonalla eurolla talousarvioon verrattuna. Kaupunginjohtajan toimialalla pienenevät henkilöstökustannukset (kaupunginkanslian henkilöstömenot, keskitetyt eläkemaksut sekä keskitetty lomapalkkavarauksjakso) ja ulkoisten palveluiden ostot

(kaupunginkanslian palvelujen ostot, keskitetty tietotekniikka ja ICT-palvelukeskus). Rakennus- ja ympäristötoimen menojen alitus oli seurausta pääasiassa rakentamispalvelu Staran pienentyneestä toiminnan volyyymistä ja ulkopuolisten palveluiden ostojen väheneemisestä.

Sosiaali- ja terveystoimessa menot ylittyivät 79,9 miljoonalla eurolla. Sosiaali- ja terveystoimissa 5 miljoonan euron määrärahojen ylitystä selittäväksi johtui vastaanottokeskustoiminnan äkillisestä laajentamisesta. Toimentulotukimenojen 5,6 miljoonan euron määrärahojen ylitystä selittävät pääosin vastaanottoon ja kotouttamiseen liittyvät menot. Työllisyyden hoidossa määrärahat ylittyivät 29 miljoonalla eurolla. Työmarkkinatuen kuntaosuuden maksuperusteet muuttuivat 1.1.2015 alkaen siten, että kunta maksaa 50 prosenttia yli 300 päivää työttöminä olleiden (aiemmin rajana oli 500 päivää) työmarkkinatuesta ja 70 prosenttia niiden tuesta, jotka ovat olleet työttöminä 1000 päivää. Tuen saajien määrä oli kuukausittain 3300–3700 henkeä korkeampi kuin edellisvuonna. HUS:n maksuosuudessa määrärahojen ylitys oli 40,3 miljoonaa euroa.

* Ilman liikelaitoksia ja rahastoja, sisäisiä eriä ei ole eliminoitu.

Talousarvion mukainen tuloslaskelma*

miljoonaa euroa

	Toteu- tunut 2014	Talous- arvio 2015	Toteu- tunut 2015	Poik- keama 2015	TA- muutos 2015
Toimintatulot					
Myyntitulot	245,5	262,7	264,8	2,1	0
Maksutulot	225,6	211,4	220,0	8,5	0
Tuet ja avustukset	117,1	114,6	118,3	3,7	0
Vuokratulot	695,1	713,5	718,8	5,3	0
Muut toimintatulot	52,5	41,9	54,1	12,2	0
	1 335,8	1 344,1	1 376,0	31,9	0
Valmistus omaan käyttöön	110,7	121,5	109,6	-11,9	0
Toimintamenot					
Palkat	-1 253,3	-1 288,8	-1 278,8	10,0	-0,9
Henkilöstösivumenot	-408,7	-434,9	-435,5	-0,6	-5,3
Palvelujen ostot	-1 789,2	-1 802,9	-1 823,7	-20,8	-51,5
Aineet, tarvikkeet ja tavarat	-156,1	-170,3	-159,7	10,5	0
Avustukset	-413,8	-413,1	-440,4	-27,3	-38,7
Vuokramenot	-532,7	-539,1	-546,0	-6,9	0
Muut toimintamenot	-11,3	-37,3	-13,2	24,1	-14,0
	-4 565,1	-4 686,3	-4 697,3	-11,0	-110,4
Toimintakate	-3 118,6	-3 220,7	-3 211,8	9,0	-110,4
Verotulot ja valtionosuudet					
Verotulot	2 951,9	3 013,5	3 067,9	54,4	0
Valtionosuudet	250,6	244,0	273,2	29,2	0
	3 202,6	3 257,5	3 341,1	83,6	0
Rahoitustulot ja -menot					
Korkotulot	67,2	87,7	84,0	-3,6	0
Muut rahoitustulot	79,5	34,9	38,2	3,3	0
Korkomenot	-18,2	-47,0	-18,1	28,9	0
Muut rahoitusmenot	-0,3	-1,8	-12,1	-10,3	-11,2
	128,3	73,8	92,0	18,2	-11,2
Vuosikate	212,3	110,6	221,3	110,8	-121,6
Poistot ja arvonalentumiset					
Suunnitelman mukaiset poistot	-282,7	-308,2	-290,2	18,0	0
Arvonalentumiset	0	0	-56,1	-56,1	0
	-282,7	-308,2	-346,3	-38,1	0
Satunnaiset erät					
Satunnaiset tulot	1 171,9	140,5	139,8	-0,7	0
Satunnaiset menot	-0,1	0	-0,6	-0,6	0
	1 171,8	140,5	139,2	-1,3	0
Tilikauden tulos	1 101,4	-57,2	14,2	71,4	-121,6
Poistoeron muutos	191,3	0	0,8	0,8	0
Varausten muutos	97,4	0	0	0	0
Rahastojen lisäys	-0,6	0	-2,8	-2,8	0
Rahastojen vähennys	61,3	9,8	9,1	-0,7	-8,9
	349,4	9,8	7,1	-2,7	-8,9
Tilikauden yli-/alijäämä (-)	1 450,8	-47,4	21,4	68,7	-130,5

* Ilman liikelaitoksia ja rahastoja, sisäisiä eräiä ei ole eliminoitu.

Toimintamenot

toimialoittain 2015,
ilman liikelaitoksia ja rahastoja,
sisäisiä eriä ei ole eliminoitu

Sosiaali-, terveysvirasto

48 % 2 268 milj. euroa

Opetusvirasto

14 % 666 milj. euroa

Rakennus- ja ympäristötoimi

13 % 595 milj. euroa

Varhaiskasvatusvirasto

8 % 379 milj. euroa

Kaupunkisuunnittelu- ja kiinteistötoimi

7 % 319 milj. euroa

Muu sivistys- ja henkilöstötoimi

6 % 271 milj. euroa

Kaupunginjohtajan toimiala

4 % 181 milj. euroa

Tuet hallintokunnille

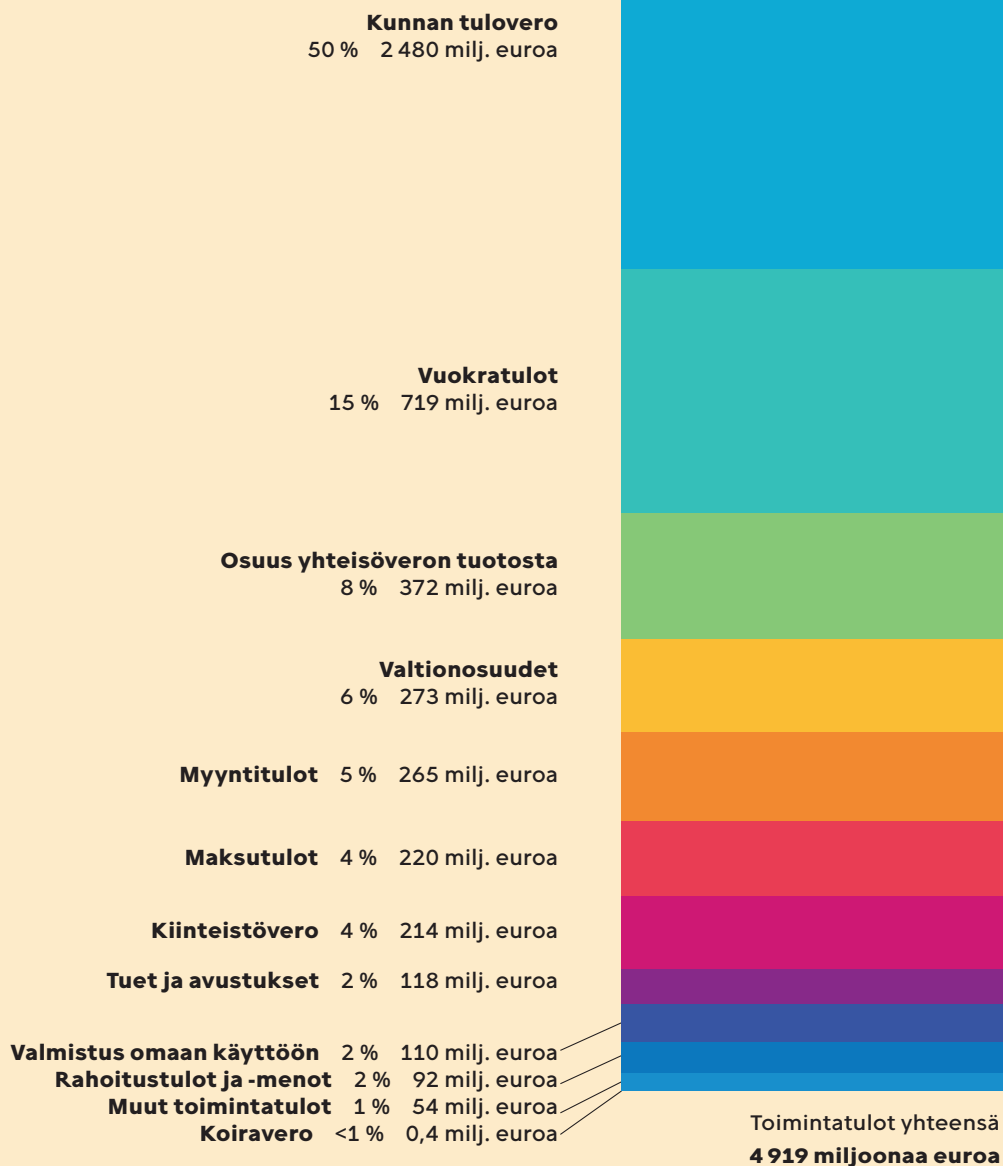
<1 % 18 milj. euroa

Toimintamenot yhteensä

4 697 miljoonaa euroa

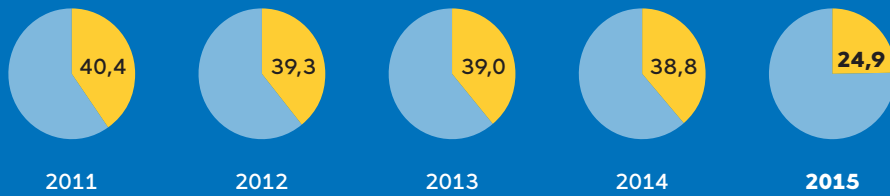
Toimintatulot

vero- ja valtionosuustulot,
nettomääräiset rahoitustulot
toimialoittain 2015,
ilman liikelaitoksia ja
rahastoja, sisäisiä eriä
ei ole eliminoitu.




Toimintatuotot toimintakuluista


prosenttia

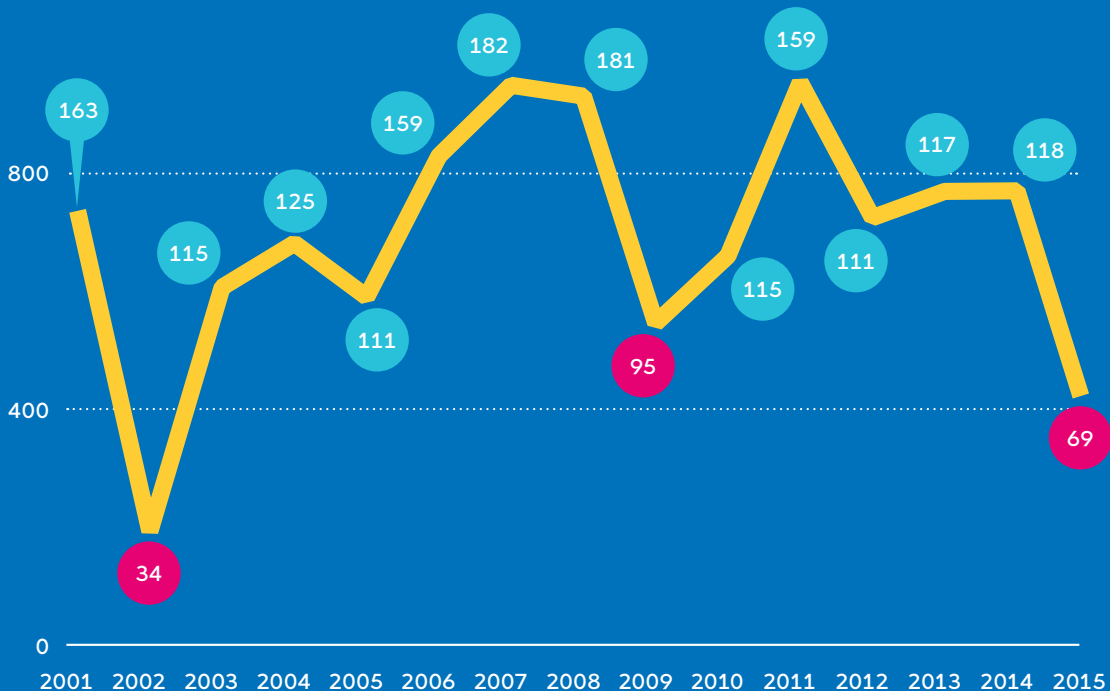


Laskukaava:
$$\frac{100 * \text{toimintatuotot}}{\text{toimintakulut} - \text{valmistus omaan käyttöön}}$$

Helsingin vuosikatteen kehitys

 Vuosikate,
€/asukas

 Vuosikate,
prosenttia poistoista
*alle 100 prosenttia
merkitty punaisella*



Kaupungin talouden toteutuminen

Kaupungin tilikauden tulos oli 18,6 miljoonaa euroa. Edellisen vuoden vertailukelpoinen tulos oli 188,5 miljoonaa euroa. Kaupungin vuoden 2015 kirjanpidollisen tuloksen muodostumiseen vaikuttivat Helsingin Bussiliikenne Oy:n liiketoiminnan kauppaan liittyvät kulukirjaukset. Rahoitusmenoihin sekä arvonalentumisiin muodostuneet kirjaukset heikensivät tulosta yhteensä 67 miljoonan euron verran. Vastavasti eräistä apporttiluovutuksista kirjautuneet kirjanpidolliset erät paransivat tilikauden tulosta noin 34 miljoonalla eurolla.

Tuloksen heikentyminen vuodesta 2014 oli seurausta siitä, että Helen Oy:n liikevoitto ei ollut enää parantamassa kaupungin tulosta.

Kaupungin oman toiminnan kulujen kasvu oli noin prosentin eli strategiatavoitteen tasolla. Kaupungin strategian tavoitteena on, että velkaantumiskehitystä hidastetaan pitämällä emokaupungin käyttömenojen reaali- ja asukasmäärän kasvun mukaisena vähennettynä vuotuisella yhden prosentin tuottavuuden parantamisen tavoitteella. Vuonna 2015 strategiatavoitteen mukaiset toimintakulut kasvoivat 2,9 prosenttia, kun tavoitteen mukainen kulujen kasvun olisi ollut 0,9 prosenttia. Kasvutavoitteen ylittyminen johtui toiminnoista, joihin kaupunki ei voi lyhyellä aikavälillä tehokkaasti vaikuttaa. Menot kasvoivat erikoissairaanhoidossa (HUS) 37 miljoonaa euroa (7,0 %), työmarkkinatuen kuntaosuudessa 24 miljoonaa euroa (74 %) ja vastaanottokeskustoiminnoissa 7 miljoonaa euroa (48 %). Strategiatavoitetta korkeampi kulujen kasvu vuonna 2015 selittyi lähes kokonaan näiden toimintojen kulujen kasvulla.

Verotuloja kertyi vuoteen 2014 verrattuna 3,9 prosenttia enemmän. Kunnallisveroja kertyi 1,9 prosenttia ja yhteisöveroja 20,2 prosenttia enemmän kuin vuonna 2014. Yhteisöverokertymän kasvu johtui siitä, että Helsingin kuntakohtainen jako-osuus nousi 21,35 prosentista 23,14 prosenttiin Helsingin veropohjan myönteisen kehityksen ansiosta.

Tuloksen heikentyminen vuodesta 2014 oli seurausta siitä, että Helen Oy:n liikevoitto ei ollut enää parantamassa kaupungin tulosta.

Vuosikate oli 265 miljoonaa euroa. Vuosikate osoittaa tulo- ja kulueroja, joka jää käytettäväksi investointeihin, sijoituksiin ja lainan lyhennyksiin. Perusoletuksena pidetään, että kunnan tulo- ja kuluero on riittävä, jos vuosikate kattaa poistot.

Investointien rahoittamista lainarahalla hillitään

Kaupungin taloudellinen asema on muuttunut vuodesta 2014 oleellisesti Helsingin Energian ja Helsingin Sataman yhtiöittämisen seurauksena. Helen Oy:n ja Helsingin Satama Oy:n liikevoitot eivät enää vuonna 2015 sisälly kaupungin vuosikatteeseen, minkä seurauksena kaupungin tulorahoituksen taso aleni selvästi aikaisemmista vuosista.

Strategian mukaan velkaantumiskehitystä hidastetaan rahoittamalla nykyistä merkittävästi suurempi osuus investoinneista tulorahoituksella ja kiinteän omaisuuden myyntituloilla

Tulorahoitus ja investointitaso

miljoonaa euroa

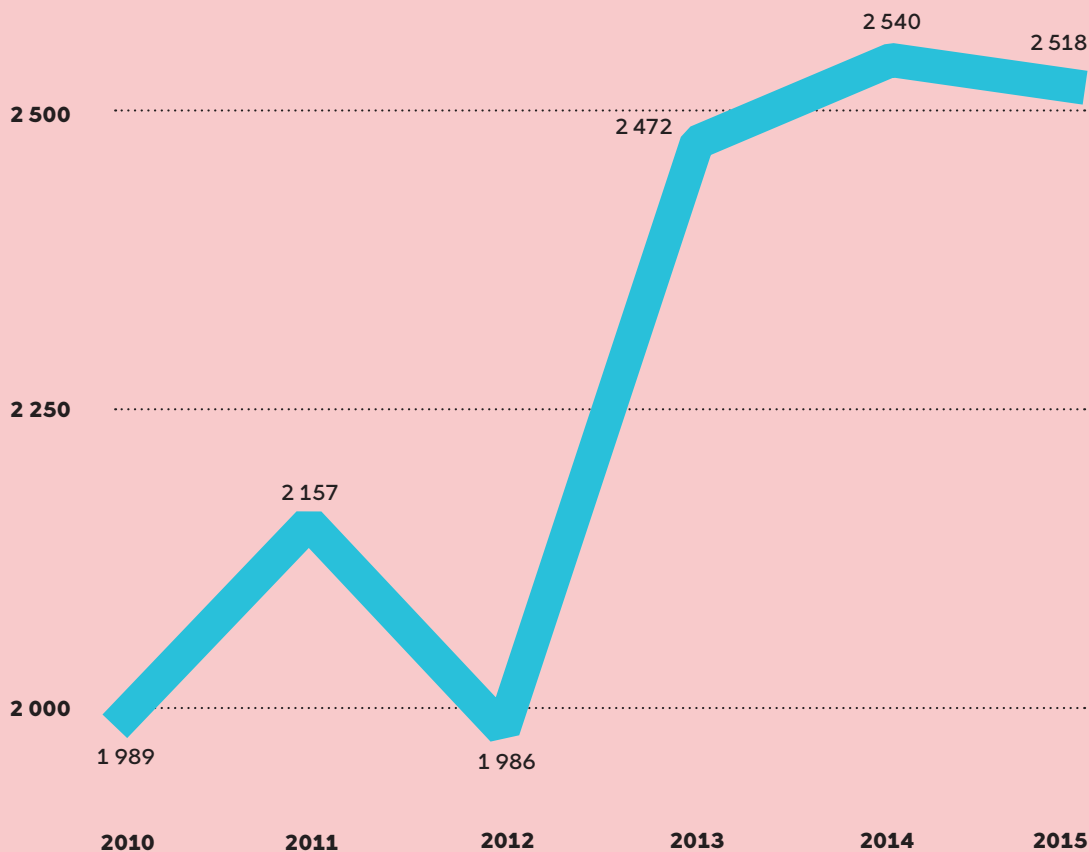
	2011	2012	2013	2014	2015
Vuosikate, ml. liikelaitokset	574	439	473	481	265
Maanmyyntitulot	35	80	79	105	104
Rakennusten ja osaketilojen myynti	8	22	6	19	8
Yhteensä	617	541	558	605	377
Investoinnit	683	650	647	549	493*
Erotus	-66	-109	-89	56	-116

* Sisältää kaupungin investoinnit 388 miljoonaa euroa ja liikelaitosten investoinnit 105 miljoonaa euroa. Luku on ilman Helsingin Bussiliikenne Oy:n liiketoimintakauppaan (44,6 miljoonaa euroa) sekä eräisiin apporttiluovutuksiin (34,1 miljoonaa euroa) liittyviä kirjanpidollisia kustannuksia.

Tulorahoituksen ja investointitason ero katettiin vuonna 2015 pääosin kaupungin kassavaroja pienentämällä. Energia- ja satamatoimintojen siirryttyä yhtiöiksi kaupungin maksuvalmiuspuskuria voitiin hallitusti pienentää.

Helsingin lainakannan kehitys

euroa/asukas



Verotulot ja valtionosuudet

miljoonaa euroa

	Tilinpäätös 2013	Tilinpäätös 2014	Talousarvio 2015	Tilinpäätös 2015
Kunnallisvero	2 442,1	2 435,1	2 486,0	2 480,8
Yhteisövero	268,5	309,8	308,0	372,5
Kiinteistövero	195,3	206,7	219,0	214,3
Koiraverot	0,4	0,4	0,5	0,4
Verotulot	2 906,3	2 952,0	3 013,5	3 068,0
Valtionosuudet	275,7	250,6	244,0	273,2
Verotulot ja valtionosuudet yhteensä	3 182,1	3 202,6	3 257,5	3 341,2



Investointien toteutuminen

Kaupungin investoinnit ilman liikelaitoksia sekä eräitä kirjanpidollisia kulukirjauksia olivat 388 miljoonaa euroa vuonna 2015 ja 391 miljoonaa euroa vuonna 2014. Määrärahan käyttö alittaa siten strategiakaudelle asetun 435

Suurimmat investoinnit tehtiin talonrakennuksessa sekä kaduissa, liikenneväylissä ja radoissa.

miljoonan euron investointitason. Kokonaisuudessaan tilinpäätöksen kokonaisinvestointimenot olivat 571 miljoonaa euroa, josta liikelaitosten investointeja oli 105 miljoonaa euroa ja Helsingin bussiliikenne Oy:n liiketoimintakauppaan sekä apporttiluovutuksiin liittyviä kirjanpidollisia kirjauksia 79 miljoonaa euroa.

Talousarvion lukutasoilla suurimmat investoinnit tehtiin talonrakennuksessa, 168,5 miljoonaa euroa, sekä kaduissa, liikenneväylissä ja radoissa, 94,2 miljoonaa euroa.

Esirakentamiseen, täyttötöihin ja alueiden käyttöönnoton edellyttämiin toimiin käytettiin 43,9 miljoonaa euroa. Suurimmat esirakentamiskohteet sijaitsivat Kalasatamassa, 13,9 miljoonaa euroa, Länsisatamassa, 9,0 miljoonaa euroa ja Pasilassa, 7,2 miljoonaa euroa. Kalasa-

taman alueen kunnallistekniikan rakentaminen eteni mm. Sörnäistenniemessä, Kalasataman keskuksessa ja Sompasaareissa. Keski-Pasilan keskuksen katurakentaminen keskittyi uuden Pasilan sillan, Teollisuuskadun ja Veturitien rakentamiseen. Täydennysrakentamisen edellytyksien luomisen selvityksiin ja toimenpiteisiin käytettiin 10,1 miljoonaa euroa.

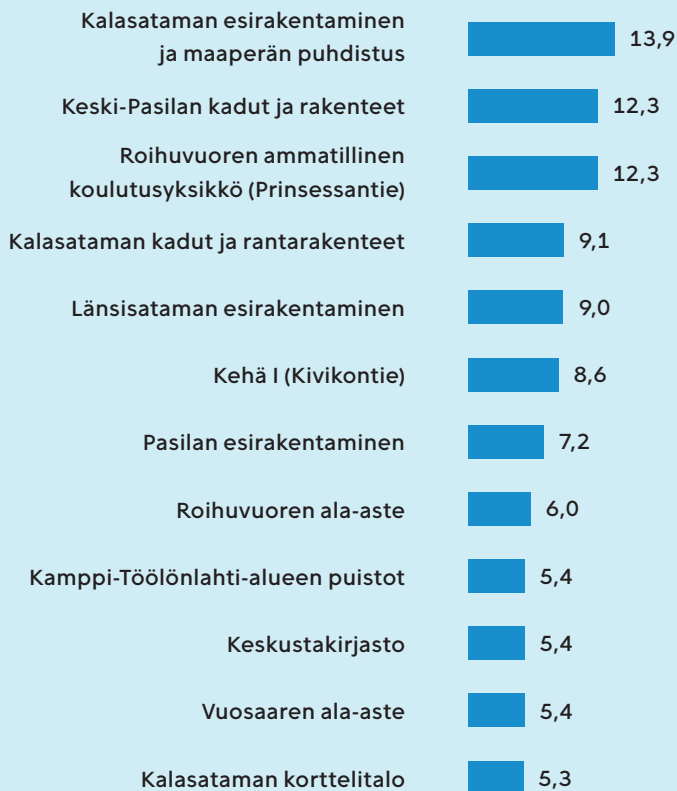
Puistorakentamiseen käytettiin 11,1 miljoonaa euroa, liikuntapaikkojen suunnitteluun, rakentamiseen ja peruskorjauksiin 10,5 miljoonaa euroa ja pelastustoimen rakennuksiin 5,2 miljoonaa euroa.

Kaupungin omistamien tonttien 100 miljoonan euron myyntitavoite saavutettiin. Merkittävin myyntikohde oli Kalasataman keskuksen ensimmäinen vaihe, josta saatiin myyntituloja noin 42,0 miljoonaa euroa. Lisäksi myytiin suuri määrä pienempiä tontteja eri puolilta Helsinkiä. Kaupungin toiminnan kannalta tarpeettomia rakennuksia ja osaketiloja myytiin vuoden aikana noin 8 miljoonan euron edestä.

HKL-liikelaitoksen suurin yksittäinen investointikohde oli uusien metrovaunujen ennakkomaksut. Muita suuria hankkeita olivat uudet raitiovaunut, Paloheinän joukkoliikennetunneli ja Kuusmiehentien joukkoliikenneväylä, Myllypuron metroaseman peruskorjaus ja raitioratojen peruskorjaukset.

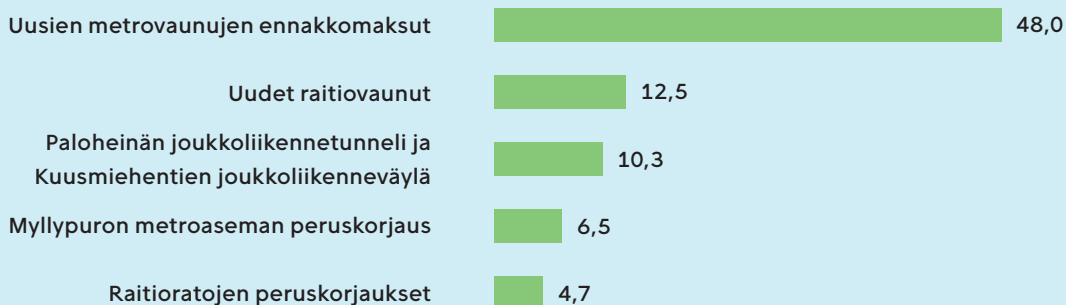
Suurimmat investointihankkeet 2015

miljoonaa euroa



HKL:n suurimmat investoinnit 2015

miljoonaa euroa



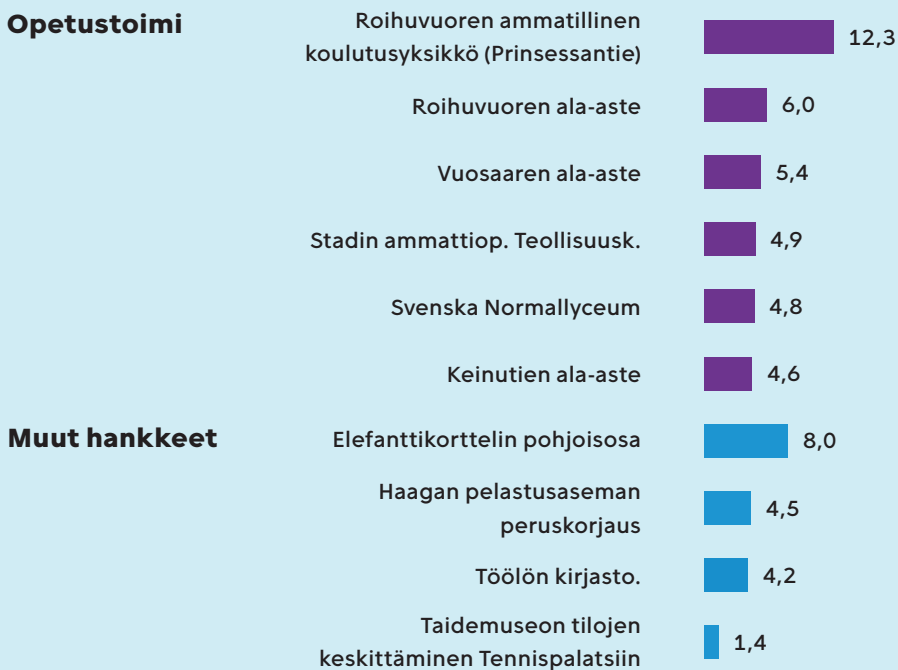
Suurimmat uudisrakennushankkeet 2015

miljoonaa euroa



Suurimmat korjaushankkeet 2015

miljoonaa euroa

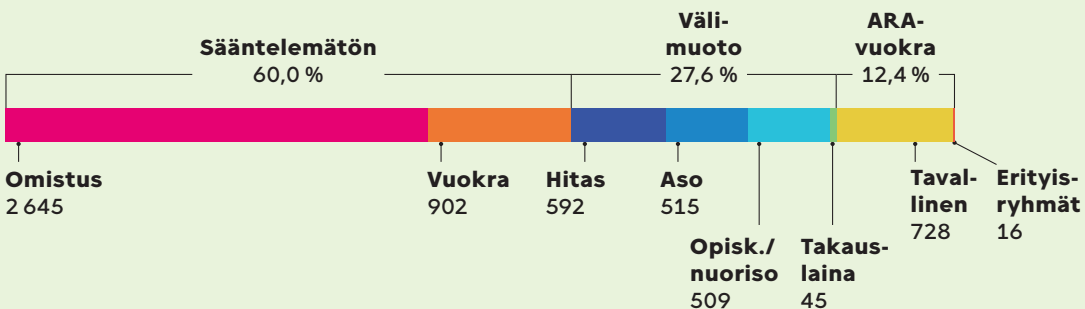


Rakentaminen

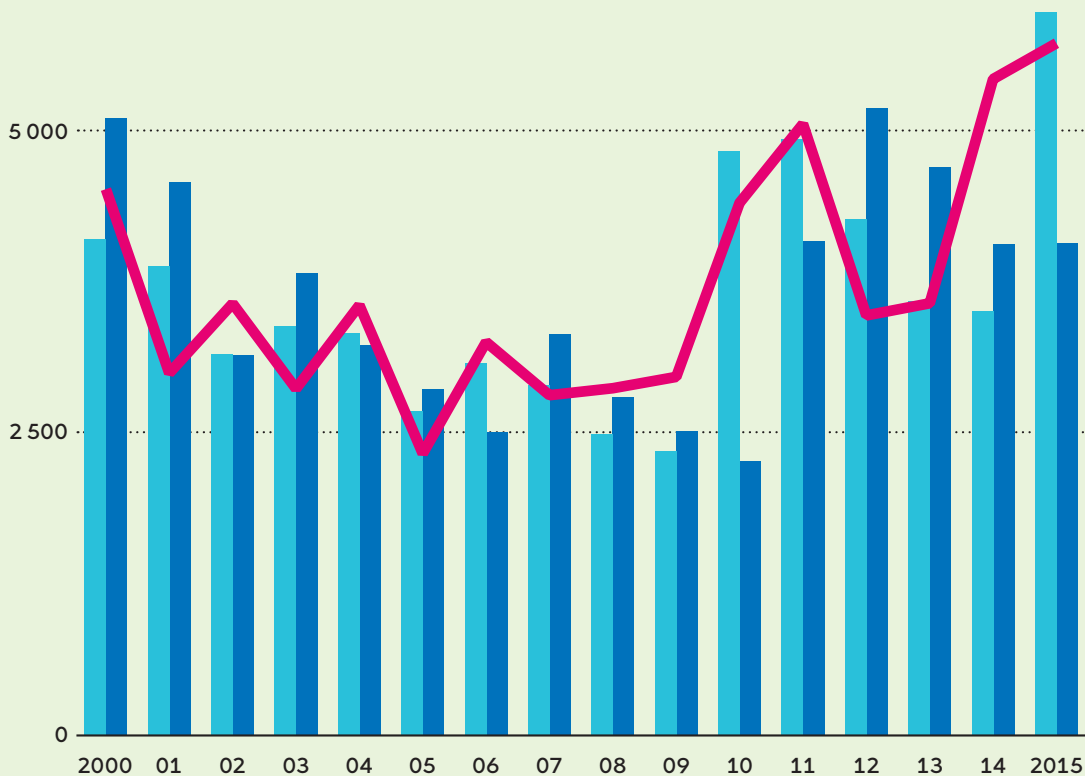
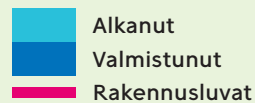
Talonrakentaminen vilkastui merkittävästi Helsingissä vuoden 2015 aikana. Asuntoja lähti rakenteille noin 70 prosenttia edellisvuotta enemmän, kun vuoden 2014 asuntoaloitusten määrä vastasi melko tarkalleen 2000-luvun keskiarvoa. Asuntojen aloituksissa ylitettiin AM-ohjelman määrätavoite. Myös toimitilarakentaminen oli vuonna 2015 keskimääräistä vilkkaampaa.

Toimitilarakentamisen rakennuslupia myönnettiin suuremmalle kerrosneliömetrimäärälle kuin aikaisempina 2010-luvun vuosina. Vuonna 2015 myönnettiin lupa 291 600 toimitilakerrosneliön rakentamiselle, mikä on 46 prosenttia enemmän kuin vuosina 2010–2014 keskimäärin. Vuonna 2015 alettiin rakentaa 292 542 kerrosneliötä toimitilarakennuksia, mikä on 85 prosenttia enemmän kuin keskimäärin edellisenä viitenä vuotena. Lisäksi toimitilarakennuksia valmistui keskimääräistä enemmän, 192 328 kerrosneliometriä. Tämä on 26 prosenttia enemmän kuin keskimäärin vuosina 2010–2014.

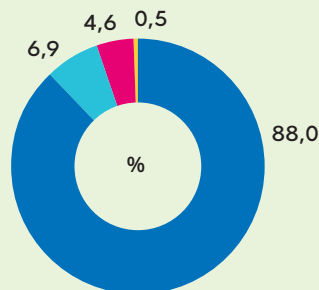
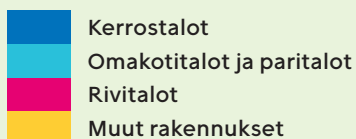
Vuonna 2015 aloitettujen asuntojen hallintamuodot



2000-luvun asuntotuotanto



Vuonna 2015 valmistuneiden asuntojen talotyypit



Henkilöstö

Kaupungin palveluksessa oli vuoden 2015 lopussa 37 876 työntekijää (40 350 vuonna 2014), joista 31 422 oli vakinaisia ja 6 454 määräaikaisia. Vuonna 2015 Helsingin Energian ja Helsingin Sataman yhtiöittämisen sekä Palmia-osakeyhtiön perustamisen vuoksi kaupungin henkilöstö väheni 2 683 työntekijällä. Kun yhtiöittämisten vaikutus on otettu huomioon, kasvoi henkilöstömäärä vuonna 2015 yhteensä 209 työntekijällä eli 0,6 prosentilla (0,5 % vuonna 2014). Vakinaisen henkilöstön keski-ikä oli 46,4 vuotta.

Vakinaisen henkilöstön lähtövaihtuvuus oli 5,5 prosenttia. Kaupungin palveluksesta erosi 1 739 työntekijää, joista eläkkeelle siirtyviä oli 777. Eläkkeelle jäätiin keskimäärin 63,4-vuotiaana.

Kaupunki käytti palkkoihin 1,374 miljardia euroa vuonna 2015. Vuoden 2014 palkkamenot olivat 1,450 miljardia euroa. Kaupunki osti lyhytaikaista työvoimaa Seure Henkilöstöpalvelut -osakeyhtiöltä yhteensä 652 henkilötyövuotta (669 vuonna 2014).

Kaupungin henkilöstön määrä toimialoittain vuosien 2014 ja 2015 lopussa

Toimialat	Vakinainen henkilöstö		Määräaikainen henkilöstö		Koko henkilöstö	
	2014	2015	2014	2015	2014	2015
Kaupunginjohtajan toimiala*	2 105	858	212	143	2 317	1 001
Rakennus- ja ympäristötoimi**	6 344	5 027	437	357	6 781	5 384
Sosiaali-, terveys- ja varhaiskasvatustoimi	17 565	17 656	3 946	4 127	21 511	21 783
Sivistys- ja henkilöstötoimi	6 983	6 990	1 820	1 779	8 803	8 769
Kaupunkisuunnittelu- ja kiinteistötoimi	887	891	51	48	938	939
Yhteensä	33 884	31 422	6 466	6 454	40 350	37 876

* Luvuissa näkyy Helsingin Energian ja Helsingin Sataman henkilöstön poistuminen kaupungin palveluksesta liikelaitosten yhtiöittämisen seurauksena.

** Luvuissa näkyy Palmian henkilöstön osittainen poistuminen kaupungin palveluksesta liikelaitoksen osittaisen yhtiöittämisen seurauksena.

Henkilöstön keski-ikä

44,7
vuotta

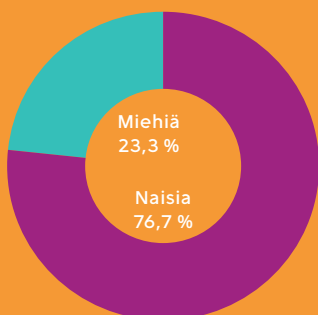
Vakinaisen henkilöstön keski-ikä

46,4
vuotta

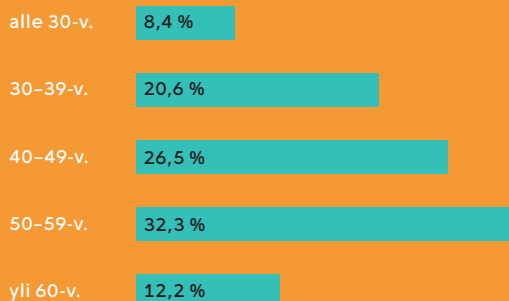
Määräaikaisen henkilöstön keski-ikä

36,4
vuotta

Kaupungin henkilöstön sukupuolijakauma 2015

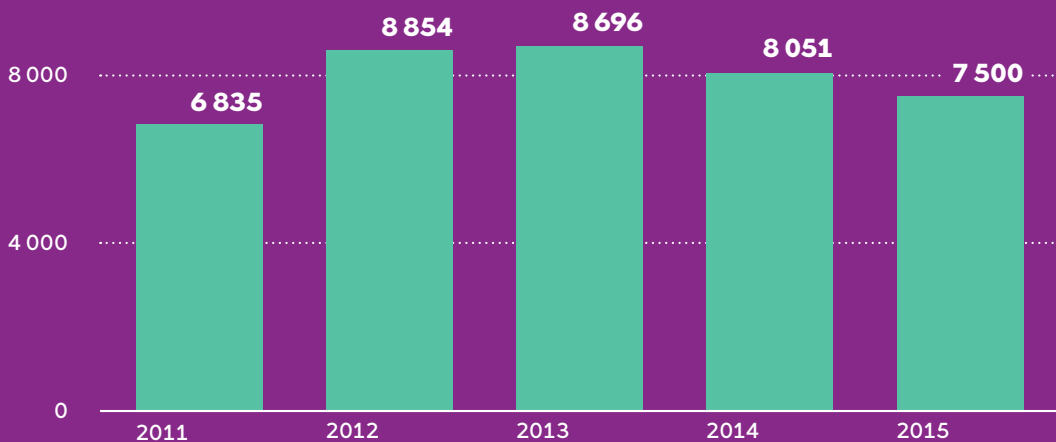


Kaupungin vakinaisen henkilöstön ikäjakauma 2015

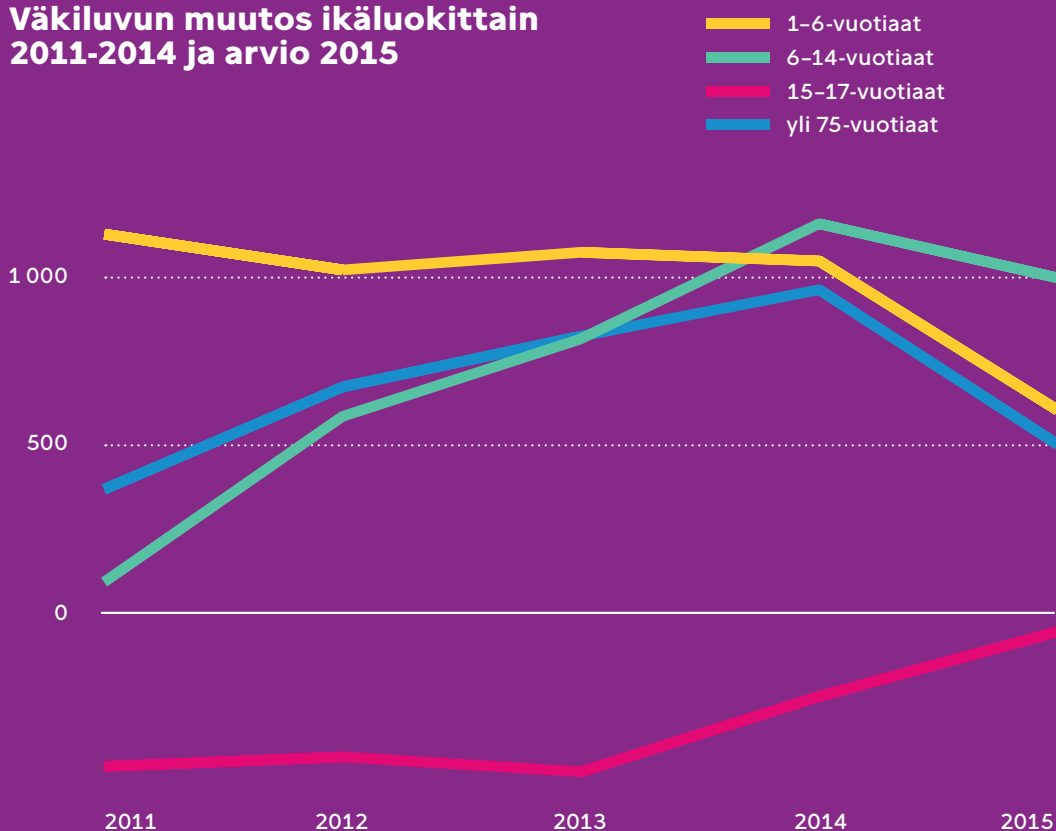


Helsingin väkiluvun muutos

2011-2014 ja arvio 2015



Väkiluvun muutos ikäluokittain 2011-2014 ja arvio 2015



Väestönkehitys

Vuodenvaihteessa 2015–2016 Helsingissä asui kaupungin tietokeskuksen ennakkotiedon mukaan noin 628 200 asukasta. Helsingin väkiluku kasvoi vuoden 2015 aikana noin 7 500 asukkaalla, mikä on hieman vähemmän kuin vuonna 2014. Ulkomaan kansalaisten määrä kasvoi 2 500 hengellä ja muiden kuin suomen- tai ruotsinkielisten määrä 5 000 hengellä. Vieraskielisen väestön määrä on nyt noin 88 000 henkilöä, 14 prosenttia väestöstä. Suomenkielisten määrä kasvoi noin 2 500 hengellä ja ruotsinkielisten määrä vajaalla 100:lla. Ruotsinkielisiä on lähes 36 000, vajaat kuusi prosenttia helsinkiläisistä.

Helsingin saama kokonaismuuttovoitto oli noin 5 600 asukasta. Helsingin muuttotappio muulle seudulle kasvoi edelleen edellisvuodesta 600:lla ja oli ennakkotiedon mukaan -1 500 henkeä vuonna 2015. Muusta Suomesta saatu muuttovoitto oli 5 000 henkeä, jossa oli kasvua edellisvuodesta 500 henkeä. Sen sijaan muuttovoitto ulkomailta pieneni reilusti ja oli nyt noin 2 100 henkeä.

Helsingissä syntyi lähes 7 000 lasta, edelleen enemmän kuin edellisvuonna. Kuolleiden määrä, 5 100, oli myös vähän suurempi kuin edellisenä vuonna. Siten luonnollinen väestönkasvu eli syntyneiden enemmyyden kuolleisiin verrattuna oli 1 900 henkilöä.

Päivähoitoikäisten eli 1–6-vuotiaiden määrä kasvoi vuoden 2015 aikana 600 lapsella, ja heitä oli vuoden lopussa noin 38 350. Peruskoulukäisten eli 6–14-vuotiaiden määrä kasvoi 1 000 hengellä, ja peruskoulukäisiä oli siten 48 400. Ala-asteikäisten määrä kasvoi 900 hengellä ja yläasteikäisten määrä 100 hengellä. Toisen asteen opiskelijoiden ikäluokan eli 15–17-vuotiaiden määrä pysyi lähes samana kuin edellisenä vuonna.

Työikäisiä eli 19–64-vuotiaita oli 3 500 henkeä edellisvuotta enemmän. Yli 65-vuotiaiden määrä oli 104 000 ja kasvoi edellisvuodesta

2 500 hengellä. Yli 75-vuotiaita oli 500 ja yli 85-vuotiaita 400 enemmän kuin vuoden 2014 lopussa.

Ennakkotiedon mukaan kaikkien suurpiirien väkiluku kasvoi vuoden 2014 aikana

**Helsingissä
syntyy lapsi
joka 75.
minuutti.**

lukuun ottamatta Östersundomia. Keskinen suurpiiri kasvoi eniten, 2 200 asukkaalla, Eteläinen suurpiiri

2 000, Itäinen 1 500 ja Läntinen 800 asukkaalla. Vähiten kasvoivat Pohjoinen, Koillinen ja Kaakkoinen, 400–500 asukkaalla.

Päivähoitoikäisten määrä kasvoi eniten Eteläisessä (160) ja Keskisessä suurpiirissä (150). Koillisessa suurpiirissä pienten lasten määrä väheni. Peruskoulukäisten määrän kasvu oli suurinta Eteläisessä (350) ja Keskisessä suurpiirissä (230), ja ainoastaan Östersundomissa koululaisten määrä väheni hieman.

Ulkomaan kansalaisia oli noin 59 000 eli 9 prosenttia väestöstä. Suurimmat ryhmät olivat Viron kansalaiset, vajaat 13 000 henkeä, sekä Venäjän (6 300) ja Somalian kansalaiset (2 800). Eniten kasvoi virolaisten määrä, 300 hengellä. Tietyissä ryhmissä ulkomaan kansalaisten määrä kasvaa hitaasti tai jopa alenee, kun maassa pitempään asuneet saavat Suomen kansalaisuuden.

Helsingin suurimmat kieliryhmät suomen- ja ruotsinkielisten lisäksi ovat venäjänkieliset, noin 17 000 henkilöä, vironkieliset, 12 000 ja somalinkieliset, 8 500 henkilöä. Vuoden 2015 aikana somalinkielisten määrä kasvoi 750 hengellä, venäjänkielisten 650 hengellä ja arabiankielisten vajaalla 500 hengellä. Suurista kieliryhmistä, joita puhuvia Helsingissä oli yli 1 000, suhteellisesti eniten, eli 8–13 prosenttia, kasvoivat albaniaa, arabiaa, bengalia, somalia, farsia (persiaa) ja nepalinkieltä äidinkielenään puhuvien määrät.

Työllisyys ja työttömyys

Vuonna 2015 Helsingissä oli 411 300 työpaikkaa. Koko Helsingin seudun työpaikkamäärä oli 753 800. Helsingin osuus koko maan reilusta 2,4 miljoonasta työpaikasta oli 17 prosenttia ja koko Helsingin seudun osuus 31 prosenttia. Helsingin työpaikkamäärä pysytteli vuonna 2015 samalla tasolla kuin vuotta aiemmin ja muulla seudulla työpaikkoja oli 7 300 enemmän kuin vuosi sitten.

Työllisten määrä laski Helsingissä vuonna 2015 prosentilla edellisvuodesta. Helsingin seudulla työllisiä oli saman verran kuin vuonna 2014. Vuonna 2015 Helsingissä oli 316 300 työllistä. Työllisyysaste oli 72,4 prosenttia.

Työ- ja elinkeinotoimistoon ilmoitettujen avoimien työpaikkojen määrä lisääntyi Helsingissä keskimäärin yhdeksän prosenttia vuonna 2015. Joulukuun lopussa avoimien työpaikkojen määrä oli 23 prosenttia korkeampi kuin vuotta aiemmin. Koko Helsingin seudulla avointen työpaikkojen määrän kehitys oli samansuuntainen.

Työ- ja elinkeinoministeriön työnvälitystilaston mukaan työttömien määrä kasvoi Helsingissä vuonna 2015 keskimäärin 13 prosenttia edellisestä vuodesta. Työttömien määrä kasvoi edelleen läpi vuoden, joskin kasvuvauhti hi-

distui tasaisesti kuukaudesta toiseen. Vuoden 2015 lopussa Helsingin työttömyysaste nousi 12,7 prosenttiin, mikä oli 0,8 prosenttiyksikköä suurempi kuin vuotta aiemmin.

Avoimien työpaikkojen määrä lisääntyi Helsingissä keskimäärin yhdeksän prosenttia vuonna 2015.

Alle 25-vuotiaiden työttömien määrä kasvoi keskimäärin 10 prosentilla. Vuoden 2015 viimeisellä neljänneksellä nuorten työttömien määrä kääntyi

kuitenkin lähes neljän prosentin laskuun. 25–29-vuotiaiden työttömien määrä sen sijaan kasvoi läpi vuoden ja keskimäärin kasvua kertyi 19 prosenttia vuoden takaisesta. Yli 50-vuotiaiden työttömien määrä kasvoi keskimäärin 15 prosentilla.

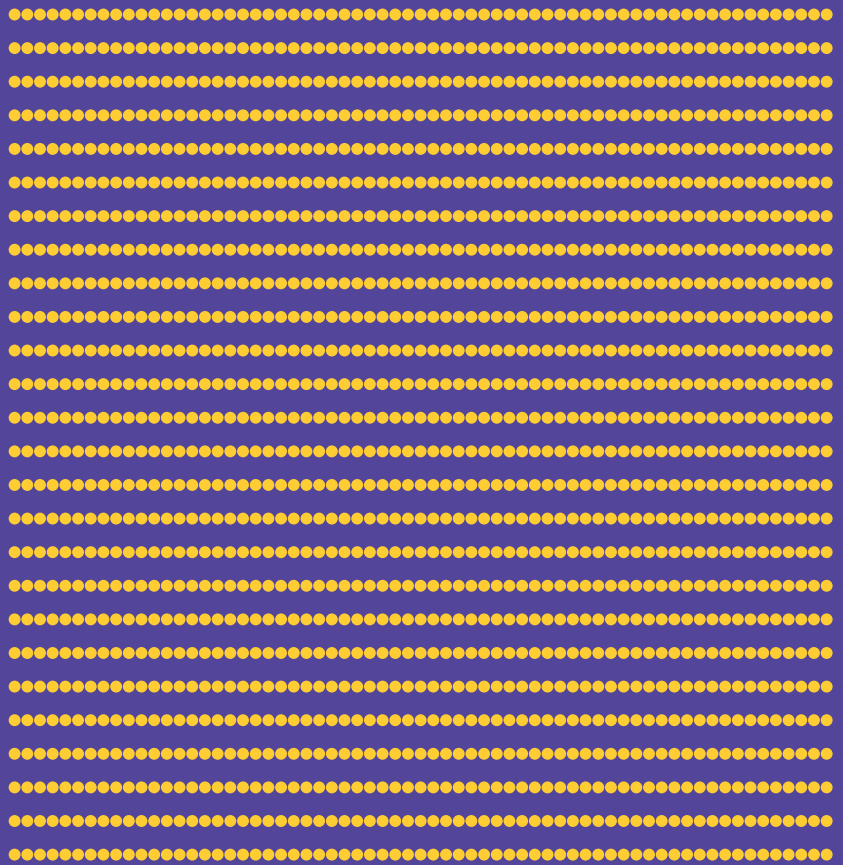
Helsingin pitkäaikaistyöttömyys (yli vuoden työttömänä olleet) jatkoi kasvuaan. Joulukuun lopussa pitkäaikaistyöttömien määrä oli 30 prosenttia korkeampi kuin vuoden 2014 lopussa. Vuonna 2015 yli vuoden yhtäjaksoisesti työttömänä olleita oli keskimäärin 41 prosenttia enemmän kuin edellisenä vuonna.

Työpaikkojen määrä 2015

● tuhat työpaikkaa

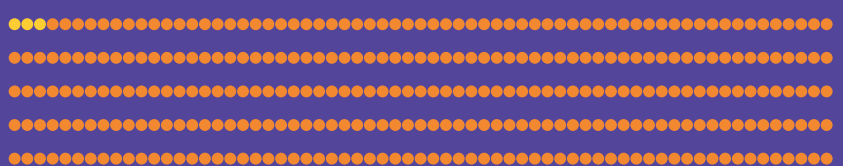
Koko Suomi

2 436 800



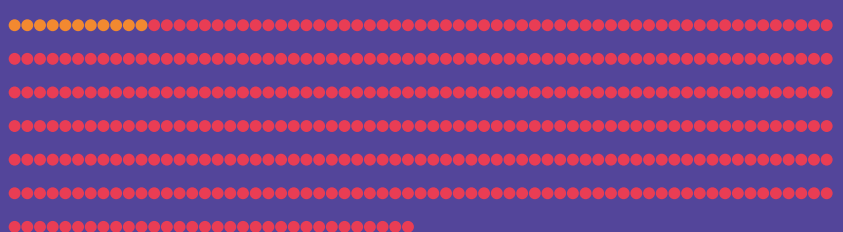
Helsingin seutu

753 800



Helsinki

411 300



Helsingin kaupungin tuloslaskelma

miljoonaa euroa

	01.01.-31.12.2015	01.01.-31.12.2014*
Toimintatuotot		
Myyntituotot	310,7	1 034,4
Maksutuotot	213,4	220,3
Tuet ja avustukset	116,5	115,7
Vuokratuotot	345,7	321,5
Muut toimintatuotot	55,3	69,8
	1 041,5	1 761,7
Valmistus omaan käyttöön	114,8	124,8
Toimintakulut		
Henkilöstökulut		
Palkat ja palkkiot	-1 374,3	-1 450,4
Henkilösivukulut		
Eläkekulut	-381,3	-383,4
Muut henkilösivukulut	-82,2	-81,8
Palvelujen ostot	-1 658,5	-1 602,6
Aineet, tarvikkeet ja tavarat	-185,4	-507,3
Avustukset	-428,6	-407,3
Vuokratulot	-180,9	-205,5
Muut toimintakulut	-11,8	-26,8
	-4 302,8	-4 665,1
Toimintakate	-3 146,1	-2 778,6
Verot ja valtionosuudet		
Verotulot	3 067,9	2 951,9
Valtionosuudet	273,2	250,6
	3 341,1	3 202,6
Rahoitustuotot ja -kulut		
Korkotuotot	86,2	51,8
Muut rahoitustuotot	18,7	28,5
Korkokulut	-22,2	-23,2
Muut rahoituskulut	-12,2	-0,4
	70,5	56,7
Vuosikate	265,1	480,7
Poistot ja arvonalentumiset		
Suunnitelman mukaiset poistot	-329,6	-408,1
Arvonalentumiset	-56,1	0,0
	-385,7	-408,1
Satunnaiset erät		
Satunnaiset tuotot	139,8	1 172,1
Satunnaiset kulut	-0,6	-0,1
	139,2	1 172,0
Tilikauden tulos	18,6	1 244,6
Poistoeron lisäys (-) tai vähennys (+)	3,1	200,9
Varausten lisäys (-) tai vähennys (+)	-2,1	96,2
Rahastojen lisäys (-) tai vähennys (+)	9,3	91,6
	10,2	388,6
Tilikauden ylijäämä / alijäämä (-)	28,8	1 633,2

Helsingin kaupungin rahoituslaskelma

miljoonaa euroa

	2015	2014**
Toiminnan rahavirta		
Vuosikate	265,1	480,7
Satunnaiset erät	139,2	1 172,0
Tulorahoituksen korjaukset	-153,1	-1 557,5
	251,2	95,3
Investointien rahavirta		
Investointimenot	-571,2	-2 720,9
Rahoitusosuudet investointimenoihin	5,3	5,2
Pysyvien vastaavien hyödykkeiden luovutustulot	147,8	3 022,4
	-418,1	306,8
Toiminnan ja investointien rahavirta	-167,0	402,0
Rahoituksen rahavirta		
Antolainauksen muutokset		
Antolainasaamisten lisäys	-23,3	-737,4
Antolainasaamisten vähennys	101,5	174,2
	78,2	-563,2
Lainakannan muutokset		
Pitkäaikaisten lainojen lisäys	120,0	355,0
Pitkäaikaisten lainojen vähennys	-116,6	-274,9
	3,4	80,1
Oman pääoman muutokset	0	-0,1
Muut maksuvalmiuden muutokset		
Toimeksiantojen varojen ja pääomien muutokset	-13,7	7,6
Vaihto-omaisuuden muutos	-0,3	81,7
Saamisten muutos	-11,4	101,9
Korottomien velkojen muutos	43,3	-23,4
	17,9	167,8
Rahoituksen rahavirta	99,5	-315,4
Rahavarojen muutos		
Rahavarat 31.12.	940,4	1 007,9
Rahavarat 1.1.	1 007,9	921,3
	-67,4	86,6

* Vuoden 2014 satunnaisissa erissä näkyy liikelaitosten yhtiöittäisiin liittyviä kirjanpidollisia kirjauksia.

** Vuoden 2014 investointimenoihin on osakkeiden hankinnat yhtiötetyistä liikelaitoksista - tai niiden osista - ja tuloissa yhtiöittäminen tulot.

Helsingin kaupungin tase

miljoonaa euroa

VASTAAVAA	31.12.2015	31.12.2014
Pysyvät vastaavat		
Aineettomat hyödykkeet		
Aineettomat oikeudet	19,8	20,7
Muut pitkävaikutteiset menot	84,0	87,1
Ennakkomaksut	1,1	0,1
	104,9	107,9
Aineelliset hyödykkeet		
Maa- ja vesialueet	3 142,5	3 101,7
Rakennukset	1 622,5	1 642,8
Kiinteät rakenteet ja laitteet	1 313,8	1 265,3
Koneet ja kalusto	173,0	181,0
Muut aineelliset hyödykkeet	12,1	11,8
Ennakkomaksut ja keskeneräiset hankinnat	311,1	221,2
	6 575,0	6 423,8
Sijoitukset		
Osakkeet ja osuudet	3 143,4	3 122,5
Muut lainasaamiset	2 008,8	2 087,1
Muut saamiset	0,5	0,5
	5 152,8	5 210,1
Toimeksiantojen varat		
Valtion toimeksiannot	139,7	145,7
Lahjoitusrahastojen erityiskatteet	4,3	4,3
Muut toimeksiantojen varat	441,8	425,4
	585,8	575,4
Vaihtuvat vastaavat		
Vaihto-omaisuus		
Aineet ja tarvikkeet	9,5	11,3
Keskeneräiset tuotteet	5,7	3,5
Muu vaihto-omaisuus	0,1	0,1
	15,2	14,9
Saamiset		
Pitkäaikaiset saamiset		
Myyntisaamiset	0,1	0,1
Lainasaamiset	0,1	0,1
Muut saamiset	24,1	29,1
	24,2	29,3
Lyhytaikaiset saamiset		
Myyntisaamiset	58,0	48,3
Lainasaamiset	0,4	1,5
Muut saamiset	40,5	36,4
Siirtosaamiset	104,3	100,6
	203,2	186,8
Saamiset yhteensä	227,5	216,1
Rahoitusarvopaperit		
Sijoitukset rahamarkkinainstrumentteihin	474,6	683,7
Joukkovelkakirjasaamiset	20,0	0,0
	494,6	683,7
Rahat ja pankkisaamiset	445,9	324,2
VASTAAVAA YHTEENSÄ	13 601,7	13 556,2

VASTATTAVAA	31.12.2015	31.12.2014
Oma pääoma		
Peruspääoma	2 972,4	2 972,4
Arvonkorotusrahasto	1 808,4	1 811,0
Muut omat rahastot	514,8	474,1
Muu oma pääoma	729,0	729,0
Edellisten tilikausien ylijäämä/alijäämä (-)	4 450,4	2 867,2
Tilikauden ylijäämä/alijäämä (-)	28,8	1 633,2
	10 503,8	10 486,9
Poistoero ja vapaaehtoiset varaukset		
Poistoero	52,2	55,3
Vapaaehtoiset varaukset	18,1	16,0
	70,3	71,3
Pakolliset varaukset		
Eläkevaraukset	138,1	152,0
	138,1	152,0
Toimeksiantojen pääomat		
Valtion toimeksiannot	140,6	146,5
Lahjoitusrahastojen pääomat	4,3	4,3
Muut toimeksiantojen pääomat	419,2	416,6
	564,1	567,5
Vieras pääoma		
Pitkäaikainen		
Lainat rahoitus- ja vakuutuslaitoksilta	1 253,8	1 454,6
Lainat muilta luotonantajilta	7,4	7,4
Saadut ennakot	13,1	6,9
Ostovelat	1,2	1,1
Liittymismaksut ja muut velat	0,1	0,2
	1 275,6	1 470,1
Lyhytaikainen		
Lainat rahoitus- ja vakuutuslaitoksilta	320,7	116,6
Saadut ennakot	11,6	8,9
Ostovelat	135,1	152,6
Liittymismaksut ja muut velat	169,7	137,7
Siirtovelat	412,6	392,6
	1 049,7	808,5
Vieras pääoma yhteensä	2 325,3	2 278,6
VASTATTAVAA YHTEENSÄ	13 601,7	13 556,2

Vuoden 2015 tilinpäätöksen tunnusluvut

	Konserni		Kaupunki	
	2015	2014	2015	2014
Tuloslaskelman tunnusluvut				
Toimintatuotot toimintakuluista, %	56,0	57,0	24,9	38,8
Vuosikate, milj. euroa	838	867	265	481
Vuosikate, % poistoista	127,0	132,7	68,7	117,8
Vuosikate, euroa/asukas	1 334	1 394	422	772
Vuosikate ilman liikelaitoksia ja rahastoja, milj. euroa	221,3	212,0
Vuosikate ilman liikelaitoksia ja rahastoja, % poistoista	63,9	75,1
Vuosikate ilman liikelaitoksia ja rahastoja, euroa /asukas	352	341
Rahoituslaskelman tunnusluvut				
Toiminnan ja investointien rahavirran kertymä viideltä vuodelta, milj. euroa	-639,6	-834,1	-16,9	699,0
Toiminnan ja investointien rahavirran kertymä viideltä vuodelta, milj. euroa, ilman vuoden 2014 liikelaitosten yhtiöittämisten kirjanpidollisia vaikutuksia	-396,0	-387,3
Investointien tulo-rahoitus, %	78,5	36,4	46,8	17,7
Investointien tulo-rahoitus, %, vuonna 2014 ilman liikelaitosten yhtiöittämisen kirjanpidollisia vaikutuksia	88,5
Investointien tulo-rahoitus, %, ilman liikelaitoksia ja rahastoja	47,5	8,3
Investointien tulo-rahoitus, %, ilman liikelaitoksia ja rahastoja, vuonna 2014 ilman liikelaitosten yhtiöittämisen kirjanpidollisia vaikutuksia	55,0
Lainanhoitokate	3,6	1,8	2,1	1,7
Kassan riittävyys, päivää	79	60	70	44
Taseen tunnusluvut				
Omavaraisuusaste, %	58,8	58,8	77,9	78
Suhteellinen velkaantuneisuus, %	95,6	94,9	52,5	45,6
Lainakanta 31.12., milj. euroa	5 011	4 941	1 582	1 579
Lainat, euroa/asukas	7 977	7 949	2 518	2 540
Lainasaamiset 31.12., milj. euroa	476	472	2 009	2 087
Konsernin lainasaamiset 31.12., euroa/asukas	758	759
Asukasmäärä 31.12.	628 200	621 600	628 200	621 600



Tunnuslukujen laskentakaavat

Toimintatuotot/toimintakulut

= $100 \times \text{toimintatuotot} / \text{toimintakulut} - \text{valmistus omaan käyttöön}$.

Omaraisuus-%

= $100 \times (\text{oma pääoma} + \text{poistoero} + \text{vapaaehtoiset varaukset}) / (\text{taseen loppusumma} - \text{saadut ennakot})$.

Vuosikate / poistot, %

= $100 \times \text{vuosikate} / \text{poistot}$.

Rahoitusvarallisuus, euroa / asukas

= $(\text{saamiset} + \text{rahoitusarvopaperit} + \text{rahat ja pankkisaamiset} - \text{vieras pääoma} + \text{saadut ennakot}) / \text{asukasmäärä, 31.12.}$

Suhteellinen velkaantuneisuus, %

= $(\text{vieras pääoma} - \text{saadut ennakot}) / (\text{toimintatuotot} + \text{verotuotot} + \text{valtion-osuudet})$.

Lainakanta 31.12. (milj. euroa)

= $\text{vieras pääoma} - (\text{saadut ennakot} + \text{ostovelat} + \text{siirtovelat} + \text{muut velat})$.

Lainanhoitokate

= $(\text{vuosikate} + \text{korkokulut}) / (\text{korkokulut} + \text{lainanlyhennykset})$.

Investointien tulorahoitus, %

= $100 \times \text{vuosikate} / \text{investointien omahankintameno}$.

Lainasaamiset 31.12.

= sijoituksiin merkityt jvk-lainasaamiset ja muut lainasaamiset.

Helsingin kaupungin palvelutuotantomalli

Asiakkaat: kaupunkilaiset, yritykset, yhteisöt ja vierailijat



Palvelut

Helsingin kaupunkikonserni

Seudulliset yhteisöt

Helsingin ja Uudenmaan sairaanhoitopiirin kuntayhtymä (HUS)

Helsingin seudun ympäristöpalvelut -kuntayhtymä (HSY)

Helsingin seudun liikenne -kuntayhtymä (HSL)

Uudenmaan liitto

Oma palvelutuotanto

Virastot

Liikelaitokset

Tytäryhteisöt

Palvelutoiminnan tukiyhteisöt

Alueen elinvoimaisuutta tukevat yhteisöt

Vapaassa kilpailutilanteessa toimivat yhteisöt

Hankinnat, sopimukset, palvelusetelit, avustukset

Palvelutuotannon kumppanit

Kuntakonsernin toiminta ja talous

Helsingin konsernitilinpäätös muodostuu virastojen, liikelaitosten, itsenäisten rahastojen, kuntayhtymien ja tytäryhteisöjen sekä osakkuusyhtiöiden tilinpäätöksistä.

Tilinpäätökseen sisältyy 74 tytäryhteisöä, joissa emokaupungin omistusosuus on yli 50 prosenttia tai kaupungilla on muuten määräys-

Helsingin kaupunkikonsernin vuosikate heikkeni vuodesta 2014 noin 29 miljoonalla eurolla.

kaupunki on jäsenenä sekä kaikki 11 säätiötä, joissa kaupungilla on määräysvalta. Konsernitilinpäätökseen sisältyy lisäksi kaupungin yksi yhteisyhteisö ja kaikki 39 osakkuusyhteisöä.

Suurimmat tytäryhtiöt liikevaihdolla mitattuna olivat vuonna 2015 Helen Oy, Helsingin kaupungin asunnot Oy, Helsingin Satama Oy ja Palmia Oy. Suhteutettaessa toiminnan laajuus kaupungin äänivaltaosuuteen merkittävimmät kuntayhtymät olivat HUS, HSY ja HSL. Osakkuusyhteisöistä merkittävimmät olivat Vantaan Energia sekä Metropolia Ammattikorkeakoulu Oy tarkasteltaessa toiminnan laajuutta suhteessa kaupungin omistusosuuteen.

Konsernitilinpäätös ja sen tunnusluvut

Helsingin kaupunkikonsernin vuoden 2015 vuosikate heikkeni vuodesta 2014 noin 29 miljoonalla eurolla ollen 838 miljoonaa euroa. Heikennys johtui lähinnä Helen Oy:n liikevoiton laskusta verrattuna vuoteen 2014. Helsingin

kaupungin vuosikate parani hieman vuonna 2015 edelliseen vuoteen verrattuna (verratessa kaupungin vuosikatetta 2014 ilman yhtiöityneitä liikelaitoksia).

Kaupunkikonsernin ylijäämä oli 282 miljoonaa euroa ja se heikkeni edellisestä vuodesta 97 miljoonaa euroa (vuonna 2014 ylijäämää paransi liikelaitosten yhtiöittämisistä aiheutuneet kertaluonteiset tilinpäätössiirrot). Vuonna 2015 ylijäämää heikensi osaltaan liikelaitosten yhtiöittämisistä seuranneet verovaikutukset (noin 15 miljoonaa euroa), jotka nostivat maksettuja veroja 20 miljoonaan euroon.

Konsernituloslaskelman satunnaisiin eriin sisältyy Helsingin Bussiliikenne Oy:n liiketointikaupasta kaupunkikonsernille kirjautunut noin -24 miljoonan euron tappio.

Kaupunkikonsernin investoinnit olivat 1 075 miljoonaa euroa ja investointien tulorahoitusprosentti oli 78,5.

Kaupunkikonsernin vuoden 2015 toiminnan ja investointien rahavirta oli -57 miljoonaa euroa negatiivinen. Helsingin kaupungin toiminnan ja investointien rahavirta oli -167 miljoonaa euroa.

Kaupunkikonsernin lainakanta 5 011 miljoonaa euroa (7 977 e/as.) ja tästä Helsingin kaupungin lainakanta 1 582 miljoonaa euroa (2 518 e/as.). Konsernin lainasaamiset olivat 476 miljoonaa euroa (758 e/as.). Helsingin kaupungin lainasaamiset sekä rahoituslaskelmassa näkyvä antolainasaamisten vähennys eliminoituvat konsernirahoituslaskelmassa sillä pääosa Helsingin kaupungin antolainoista on kaupunkikonsernin sisäisiä.

Kaupunkikonsernin lainakanta kasvoi 70 miljoonalla eurolla. Helsingin kaupungin osuus tästä oli 3 miljoonaa euroa. Konserniyhteisöjen lainakannan kasvu kohdentui lähinnä kaupungin vuokra-asuntoja hallinnoiviin yhtiöihin.

Helsingin kuntakonserni

Tytär-yhtiöt ja tytärsäätiöt

88 kpl

Kuvion pinta-ala liikevaihdon mukaan.



Palmia Oy

Helsingin Satama Oy

Seure Oy

Osakkuusyhteisöt*

56 kpl

Pinta-ala ei vastaa volyyymiä.

Heka Oy

Rakentamis-
palvelu /
Stara

Rakennus-
virasto

Tilakeskus

Opetusvirasto

Sosiaali- ja terveysvirasto

Varhais-
kasvatus-
virasto

Palvelu-
keskus-
liikelaitos

HKL-
liikelaitos

Kuntayhtymät

6 kpl

Kuvion pinta-ala Helsingin äänivaltaisuuden (ilmoitettu prosentteina) suhteessa kuntayhtymän kokonaisuudesta.

HSY
57,6 %

HSL
51,2 %

HUS
36,2 %

Liikelaitokset

4 kpl

Kuvion pinta-ala toimintamenojen mukaan.

* Osakkuusyhteisöjä ovat mm. Vantaan Energia Oy, Metropolia Ammattikorkeakoulu Oy, Pääkaupunkiseudun Junakalusto Oy ja Apotti Oy.



Konsernituloslaskelma

miljoonaa euroa

	01.01.-31.12.2015	01.01.-31.12.2014
Toimintatuotot	3 114,4	3 073,0
Toimintakulut	-5 559,5	-5 387,4
Osuus osakkuusyhteisöjen voitosta/ tappiosta (-)	7,8	46,5
Toimintakate	-2 437,4	-2 267,9
Verotulot	3 067,9	2 952,0
Valtionosuudet	273,2	250,6
Rahoitustuotot ja -kulut		
Korkotuotot	19,5	17,6
Muut rahoitustuotot	16,7	14,6
Korkokulut	-90,1	-95,3
Muut rahoituskulut	-12,0	-5,0
	-65,9	-68,2
Vuosikate	837,8	866,5
Poistot ja arvonalentumiset		
Suunnitelman mukaiset poistot	-655,2	-651,3
Omistuksen eliminointierot	14,0	1,1
Arvonalentumiset	-4,4	-1,7
	-645,7	-651,9
Satunnaiset erät	115,6	115,7
Tilikauden tulos	307,7	330,3
Tilinpäätössiirrot	-0,5	56,9
Tilikauden verot	-19,9	-4,6
Laskennalliset verot	-6,3	-5,7
Vähemmistöosuudet	1,4	2,1
Tilikauden ylijäämä/alijäämä (-)	282,4	379,1
Konsernituloslaskelman tunnusluvut		
Toimintatuotot/ Toimintakulut, %	56,0	57,0
Vuosikate/Poistot, %	127,0	132,7
Vuosikate, euroa/asukas	1 334	1 394
Asukasmäärä	628 200	621 600

Konsernirahoituslaskelma

miljoonaa euroa

	2015	2014
Toiminnan rahavirta		
Vuosikate	837,8	866,5
Satunnaiset erät	115,6	115,7
Tilikauden verot	-19,9	-4,6
Tulorahoituksen korjaukset	-120,0	-193,4
	813,4	784,2
Investointien rahavirta		
Investointimenot	-1 074,7	-2 386,8
Rahoitusosuudet investointimenoihin	7,0	5,9
Pysyvien vastaavien hyödykkeiden luovutustulot	197,6	1 644,6
	-870,1	-736,3
Toiminnan ja investointien rahavirta	-56,6	47,9
Rahoituksen rahavirta		
Antolainauksen muutokset		
Antolainasaamisten lisäys	-9,9	-4,6
Antolainasaamisten vähennys	14,2	7,8
	4,3	3,2
Lainakannan muutokset		
Pitkäaikaisten lainojen lisäys	269,2	590,7
Pitkäaikaisten lainojen vähennys	-168,8	-447,7
Lyhytaikaisten lainojen muutos	-30,3	10,9
	70,0	153,9
Oman pääoman muutokset	19,2	9,6
Muut maksuvalmiuden muutokset		
Toimeksiantojen varojen ja pääomien muutokset	-17,7	-1,9
Vaihto-omaisuuden muutos	3,3	6,0
Saamisten muutos	25,2	-17,3
Korottomien velkojen muutos	78,2	39,8
	89,1	26,7
Rahoituksen rahavirta	182,6	193,5
Rahavarojen muutos		
Rahavarat 31.12.	1 498,1	1 372,1
Rahavarat 1.1.	1 372,1	1 130,7
	126,0	241,4
Konsernin rahoituslaskelman tunnusluvut		
Toiminnan ja investointien rahavirran kertymä 5 vuodelta, tuhatta euroa	-639 593	-834 127
Investointien tulorahoitus, %	78,5	36,4
Lainahoitokate	3,6	1,8
Kassan riittävyys (pv)	79	60

Konsernitase

miljoonaa euroa

VASTAAVAA	31.12.2015	31.12.2014
Pysyvät vastaavat		
Aineettomat hyödykkeet		
Aineettomat oikeudet	56,8	56,5
Muut pitkävaikutteiset menot	240,7	258,9
Ennakkomaksut	8,2	4,8
	305,7	320,2
Aineelliset hyödykkeet		
Maa- ja vesialueet	3 213,1	3 172,3
Rakennukset	5 542,5	5 328,6
Kiinteät rakenteet ja laitteet	2 352,1	2 280,0
Koneet ja kalusto	1 140,3	1 251,9
Muut aineelliset hyödykkeet	20,2	19,3
Ennakkomaksut ja keskeneräiset hankinnat	724,1	615,6
	12 992,2	12 667,8
Sijoitukset		
Osakkuusyhteisöosuudet	244,5	255,7
Muut osakkeet ja osuudet	445,3	413,1
Muut lainasaamiset	475,9	472,0
Muut saamiset	2,1	7,6
	455,7	1 148,4
Toimeksiantojen varat		440,9
Vaihtuvat vastaavat		
Vaihto-omaisuus	98,8	102,1
Saamiset		
Pitkäaikaiset saamiset	63,6	86,6
Lyhytaikaiset saamiset	376,4	379,1
	440,0	465,7
Rahoitusarvopaperit	496,4	703,9
Rahat ja pankkisaamiset	1 001,6	668,2
VASTAAVAA YHTEENSÄ	16 958,2	16 517,1

VASTATTAVAA	31.12.2015	31.12.2014
Oma pääoma		
Peruspääoma	2 972,4	2 972,4
Säätiöiden peruspääomat	5,8	5,8
Arvonkorotusrahassto	1 813,2	1 815,9
Muut omat rahastot	812,7	746,4
Muu oma pääoma	734,1	734,1
Edellisten tilikausien ylijäämä/alijäämä (-)	3 276,8	2 951,3
Tilikauden ylijäämä/alijäämä (-)	282,4	379,1
	9 897,5	9 604,9
Vähemmistöosuudet	69,6	64,8
Pakolliset varaukset		
Eläkevaraukset	140,1	153,7
Muut pakolliset varaukset	39,4	34,2
	179,6	187,9
Toimeksiantojen pääomat	567,2	570,1
Vieras pääoma		
Pitkäaikainen		
Pitkäaikainen korollinen vieras pääoma	4 443,6	4 594,7
Pitkäaikainen koroton vieras pääoma	97,9	91,8
	4 541,5	4 686,4
Lyhytaikainen		
Lyhytaikainen korollinen vieras pääoma	567,7	346,6
Lyhytaikainen koroton vieras pääoma	1 135,2	1 056,4
	1 702,9	1 403,0
Vieras pääoma yhteensä	6 244,4	6 089,4
VASTATTAVAA YHTEENSÄ	16 958,2	16 517,1
Konsernitaseen tunnusluvut		
Omavaraisuusaste, %	58,8	62,1
Suhteellinen velkaantuneisuus, %	95,6	95,9
Kertynyt ylijäämä, euroa	3 559 243	2 779 467
Kertynyt ylijäämä, euroa/asukas	5 666	4 471
Konsernin lainakanta 31.12., tuhatta euroa	5 011 275	4 941 245
Konsernin lainakanta, euroa/asukas	7 977	7 949
Konsernin lainasaamiset 31.12., tuhatta euroa	475 906	472 033
Konsernin lainasaamiset, euroa/asukas	758	759



7B

119

AAG-904

SYKSTIN AMMUS 2014
Kokouksen puolesta ja toimittajista

Graafi- ja taulukkohakemisto

8	GRAAFI 1 Toimintamenot	7	TAULUKKO 1 Talousarvion mukainen tuloslaskelma
9	GRAAFI 2 Toimintatulot	12	TAULUKKO 2 Tulorahoitus ja investointitaso
10	GRAAFI 3 Toimintatuotot toimintamenoista	13	TAULUKKO 3 Verotulot ja valtionosuudet
10	GRAAFI 4 Helsingin vuosikatteen kehitys	20	TAULUKKO 4 Kaupungin henkilöstön määrä toimialoittain vuosien 2014 ja 2015 lopussa
13	GRAAFI 5 Helsingin lainakannan kehitys	26	TAULUKKO 5 Helsingin kaupungin tuloslaskelma
16	GRAAFIT 6-9 Suurimmat investointikohteet	27	TAULUKKO 6 Helsingin kaupungin rahoituslaskelma
18	GRAAFI 10 Vuonna 2015 valmistuneiden asuntojen hallintamuodot	28	TAULUKKO 7 Helsingin kaupungin tase
19	GRAAFI 11 2000-luvun asuntotuotanto	30	TAULUKKO 8 Vuoden 2015 tilinpäätöksen tunnusluvut
19	GRAAFI 12 Vuonna 2015 valmistuneiden asuntojen talotyypit	36	TAULUKKO 9 Konsernituloslaskelma
21	GRAAFIT 13 ja 14 Kaupungin henkilöstön sukupuoli- ja ikäjakauma	37	TAULUKKO 10 Konsernirahoituslaskelma
22	GRAAFI 15 Helsingin väkiluvun muutos	38	TAULUKKO 11 Konsernitase
25	GRAAFI 16 Työpaikkojen määrä 2015		
32	GRAAFI 17 Helsingin kaupungin palvelutuotantomalli		
34	GRAAFI 18 Helsingin kuntakonserni		

Helsingin kaupungin tilinpäätöksen 2015 tiivistelmä

Julkaisija

Helsingin kaupunki, kaupunginkanslia

Ulkoasu

Kokoro & Moi

Valokuvat

Helsingin kaupungin aineistopankki

sivu 5: Maija Astikainen

sivu 14: Tero Pajukallio

sivu 31: Aino Huovio

sivu 35: Kuvasuunnittelu- ja Agentuuritoimisto Keksi

sivu 40: Liisa Takala

Taitto ja toteutus

Tuomas Kärkkäinen/

kaupunginkanslian viestintä

Paino

Painotalo Plus Digital Oy

Julkaisunumerot

Helsingin kaupungin tilinpäätös 2015: tiivistelmä

Helsingin kaupungin keskushallinnon julkaisuja 2016:6

ISBN 978-952-331-060-5
(painettu julkaisu)

ISBN 978-952-331-061-2
(verkkajulkaisu)

ISSN-L 2242-4504

ISSN 2242-4504
(painettu julkaisu)

ISSN 2323-8135
(verkkajulkaisu)



Helsingin kaupunki
Kaupunginkanslia

Helsingin kaupunki
Kaupunginkanslia
Pohjoisesplanadi 11-13
00170 Helsinki
PI 1
00099 Helsingin kaupunki

puhelinvaihde 09 310 1641
www.hel.fi/tilinpäätös